Suomen Rehtorit ry
Rautatieläisenkatu 6, 00520 Helsinki
www.surefire.fi

Asia: Suomen Rehtorit ry:n lausunto: HE 146/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Viite: Sivistys- ja tiedejaosto keskiviikko 14.10.2020 klo 09.30 / HE 146/2020 vp / Lausuntopyyntö: Talousarvioesityksen painotukset/kipupisteet sekä lisäksi toimenpiteet varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon turvaamiseksi, ml. etäopetuksen vaikutus oppimistuloksiin

Aluksi Suomen Rehtorit ry kiittää mahdollisuudesta lausua 2021 talousarvion painotuksista ja kipupisteistä

1) Talousarvioesityksen painotukset/kipupisteet

Suomen Rehtorit ry (SURE) ilmoittaa tyytyväisyytensä, että talousarvioesityksen kokonaissumma kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna 136 miljoonalla. SURE näkee hyvänä myös, että esityksessä on kohdistettu kertaluontoista rahoitusta perusopetuksen laadun ja tasa-arvon vahvistamiseen. SURE toivoo kuitenkin, että koulutusalalle saataisiin jatkossa aikaan pitkän aikavälin kasvuohjelma.

Oppivelvollisuuden laajentamiseen osoitetun rahoituksen (22 milj. euroa) riittävyydestä SURE lausuu syvän huolensa. Lisäksi SURE toteaa, että rehtorit ovat joutuneet oppivelvollisuuden laajentamisen ja koronatilanteen vuoksi erittäin haastavaan ja ylityöllistettyyn tilanteeseen, mikä tulee ottaa huomioon johtamisen resursseissa. Tätä ei ole kuitenkaan sisällytetty talousarvioesitykseen.

Hallitusohjelmaan on kirjattu kunnianhimoiseksi tavoitteeksi tukea koulujen johtamisjärjestelemien ja osaamisen kehittämistä. Tähän odotamme pikaista toimeenpanoa konkretisoivaa toimintaohjelmaa, sillä tavoite ei toteudu pelkällä toiveella. Näin budjettiesityksessä tulee ottaa paremmin huomioon nämä johtajuuden kehittämis- mutta myös voimavaratarpeet rahoittamalla rehtoreiden perus- ja täydennyskoulutusta sekä niiden systemaattista kehittämistä.

2) **Toimenpiteet varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon turvaamiseksi**

SURE pitää tärkeänä, että kolmiportaisen tuen malliin ohjataan nykyisessä koronatilanteessa oppilaiden epätasa-arvoa tasaava riittävä rahoitus. Tämä tarkoittaa Oikeus oppia ja Oikeus osata -kehittämisohjelmien rahoituksen kohdentamista tukiopetukseen ja erityisopetukseen siten, että tuki kaikilla portailla on riittävää. Tämä tavoite edellyttää tukiopetukseen ja erityisopetukseen kohdennettua merkittävää rahoituksen lisäystä.

3) **Etäopetuksen vaikutus oppimistuloksiin**

Koronakevään 2020 edellyttämä etäopetusjakso osoitti selkeästi etäopetuksen toimivuuden rajat. Se nosti esiin myös koulun laajemman merkityksen koko yhteiskunnan ja kotien näkökulmasta. Tutkimuksen mukaan etäopetus voimisti polarisaatiota huonosti voivien perheiden lasten ja hyvin voivien perheiden lasten välillä. Edellisen kohdan 2) keinot ovat välttämättömiä oppimistulosten tasa-arvon kannalta.

Korona-ajan ja etäopetuksen tuomat lisätyöt nousivat esiin myös SURE:n rehtoritutkimuksessa: väsymysuhan alla olevat tai jo uupuneet rehtorit voivat entistä huonommin. SURE lausuu vakavan huolensa asiaan liittyen ja toivoo koulujen johdon tukitoimien tarpeellisuuden ottamista huomioon myös rahoituksessa.

Helsingissä 13.10.2020

Antti Ikonen
puheenjohtaja
Suomen Rehtorit ry
Finlands Rektorer rf